

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNGIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

SURT LOS DISSAPTES

Director: **D. JOAN BRÚ SANCLEMENT**

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, según.
Bussó a la escala.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent..	0'10 Ptas.
» atrassat..	0'15 »
» » pera	
los no suscrits..	0'20 »

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.	
Fora ciutat. . » 2 »	
Extranjer y	
Ultramar. . » 10 l' any.	

NOSTRES ACTORS

D. TEODORO BONAPLATA

REGALO

D. Abelardo Coma, agraït de la bona acollida que 'l públic ha dispensat a sa comèdia *Un'altra sogra*, que, actualment se reparteix en lo folletí d'aquest periòdic, ha disposat lo següent obsequi a tots los favoreixedors que ho sollicitin: A tot aquell que desitji obtenir l'exemplar del sainete en un acte *La primera a Barcelona*, original de dit senyor, estrenada ab èxit en lo teatro Romea en la temporada última, presentant aquest número a l'Administració se li entregará a meyllat de preu ó sia per un ral.

Aquesta condició es sols vàlida fins a la sortida del altre número.

MESTRE OLAGUER.—Monòlech tràgich, en vers, original de D. Angel Guimerà. Estrenat la nit del 10 en lo teatro «Circo Español.»

Desarrotllada l'acció, estant lo protagonista darreja d'una barricada defensant la ciutat de Barcelona de la invasió de Felip V, no cal dir que tal situació tractada per la ploma de Guimerà es un teixit d'imatges de gran potencia creadora si be no sempre reals.

Lo senyor Borrás n'ha fet una creació digna de son nom.

La escena perfectament presentada.

Actor y autor foren aplaudits ab entussiasme especialment al final de l'obra.

X.

IFORA PRECEPTES INÚTILS!

(CUESTIÓ GRAMATICAL)

SEMPRE hem cregut que la gramàtica deu contenir totes las regles de la ciencia del llenguatge, pero no més. Es dir: las regles supèrfluas ó d'inutilitat manifesta, no s'han d'establir, porque no fan mes que embrollar al qui 's propo-sa estudiar l'idioma.

¡Tan debó que pera sapiguer una llengua, n'hi hagués proir ab una dotzena de preceptes! Aixó no es possible; pero 'l desitj que tenim y que tothom deu tenir de que aixís fòs, vol dir que ja que las regles han d'esser moltes, no siguin mes que las necessaries.

No ho deuen entendre aixís moltíssims dels que escriuen en catalá, quan, sobre tot en l'ortografia, s'estableixen lleys que no tenen rahó d'esser.

Recordém que temps enrera un periòdic catalá, ab motiu del títol d'un drama, va ocupar-se de la paraula *compte* ó *comte*, que per nosaltres es indiferent y té 'l doble significat d'un títol nobiliari y una regla aritmética; y va sentar l'arti-

culista que en l'accepció de títol nobiliari s'ha d'escriure *comte* y que per expressar la regla aritmética deu escriures *compte*.

¡Precepte completament inútil!

La rahó etimològica de que 'l títol de noblesa ve del llatí *comes* y 'l verb comptar ve de *computare*, es molt pobre rahó. Encara que 'l catalá sigui una llengua llatina, te la seva especial estructura, y si pronunciém igualment una paraula y altra, las tenim d'escriure igualment, sino, qual-sevol estranger entendrá que la pronuncia es diferenta, introduint confusions allà ahont no convenen.

Aixís es que poch se paravan en l'etimologia 'ls escriptors catalans del sigles XV y XVI, en aquell temps en que tan s'escribia en llatí, quan usavan indistintament la paraula *Compte* ó *Comte* ja en un significat, ja en l'altre.

En lo «Genesi de Scriptura», que del provensal traduhí al catalá Mossen Guillém Serra en 1451, al fer las referencias dels Llibres Sagrats, trobém á cada pas: «*recomta* Sent Johan,» «Sent March *recomta*,» «*recomtes* en lo llibre del fet dels apòstols,» etc. Romeu Lull, poeta del sigle XV dirigintse en una de sas poesias al compte d'Oliva, escriu: «*Compte* senyor.» En la Crònica de Muntaner, hi llegim *compte* de Fòix, *compte* Daria, y sempre posant la *p* entre la *m* y la *t*, sense atendre l'origen llatí. També en lo «Libre de coses asanyalades,» escrit per Pere Joan Comes en 1583, hi trobém «*compte* de Castro,» «*compte* de Pallars,» «*comptessa* de Prades,» «*comptessa* de Tarnarca,» etc., com també «oidor de *comptes*, *comptava*,» etc., de manera que aquest autor no hi feya cap distinció.

En aquestos autors, que sense triarlos nos han vingut á má, com en molts d'altres que sens dupte 'n trobaríam, no 'ls feya res l'etimologia, y en aixó procedian molt discretament.

¿No diém *llop* y no pas *lup*, á pesar de que aquella paraula prové de la llatina *lupus*? ¿No escribim *descals* y no pas *discals*, ab tot y esser la seva etimologia *discalceatus*? Del mateix modo ¿no diém *mestre* ab *e* en la primera sílaba, *menut*, *boca*, *meli*, *finestra*, etc., y no *mastre*, *minut*, *buca*, *mole*, *fenestra*, etc., no obstant, de las veus originarias *magister*, *minutus*, *bucca*, *molendinum*, *fenestra*, etc?

Volém dir ab aixó, que no cal fer cas dels orígens etimològics pel cambi d'una lletra en la radical d'una paraula; y que per lo tant, es molt feble l'argument que 's basa sols en l'etimologia d'un mot.

Diferents escriptors catalans, y no dels mes adotzenats, que tenen carrera literaria y ab aixó coneixen lo llatí, escriuen la paraula *tems* sense *p* després de la *m*, y no creyém que ringü tingui res que dirhi porque aquesta veu provinga de la llatina *tempus*.

Si 's pronuncia d' igual modo *temps* y *tems*,
 està ben escrit lo môt d' una y altra manera.

Per igual rahó, si *compte* 's pronuncia del mateix modo que *comte*, no 'ns espliquém, ni 'ns explicará ningú perque té d' haverhi diversitat en l' escriptura de la paraula.

(Acabará en lo próxim número.)

CONRAT ROURE.

POESIA TRADUHIDA DEL GALLEGO

PER D. VÍCTOR BALAGUER

*Castellans los de Castella,
 ¿dels gallegos ¡ay! que 'n feu?*

—Content un dia marxava
 y trist tornava 'l meu be,
 l' animeta de mos ulls
 y l' amor del amor meu,
 aquell per qui d' esperansas
 ne tenia lo cor ple,
 aquell per qui jo vivia
 y viurer no puch sens ell.
 Fou á Castella per pa,
 mes donárenli al pobret
 amarga fel per beguda
 y pedras per aliment.
 Com á un esclau lo tractaren
 sempre ab reganys y fuet....
 Castellans los de Castella,
 ¿dels gallegos ¡ay! que 'n feu?

Per lo meu cor no hi haurá
 ja ni conhort ni plaher,
 que 'l tinch de dolor ferit,
 que de dol lo tinch cubert.
 S' ha mort lo qui jo estimava
 y per mi no hi ha content....
 Sols per mi n' hi ha, Castella,
 la mala lley que jo 't tench.
 Permete Deu, castellans,
 castellans de mala lley,
 que moren tots los gallegos
 ans de pedirvos susten,
 pus tan mal cor ne teniu,
 ó fills altius del desert,
 que si pa amarch los donau,
 veneno 'ls donau ab ell.
 Tots se 'n van contents y alegres,
 tots de esperansa sonrient,
 mes tornan ¡ay! sens ventura
 sens alegría y sens fé.
 Van pobres y tornan pobres,
 que com negres 'ls mireu;
 van bons y tornan malats,
 que com esclaus 'ls tracteu.
 Castellans los de Castella,
 ne teniu un cor d' acer
 y un ánima com las penas
 d' endurida y de cruel.
 En jas de palla sentat,
 vostra soberbia ne creu
 que han nascut los nostres fills
 pera besarvos los peus,
 y ja may mes torpe idea,
 mes criminal pensament,
 ha cabut en caps mes fátuos
 ni en mes fátuos sentiments:
 que 'ls castellans y Castella,
 tots posats en una aplech,
 no valen un bri de l' herba
 que 'n nostras planuras creix.

Las llacunas ponzonyosas
 y los bassals pestilents
 es sols lo que tens, Castella,
 pera apagarne ta set,
 que 'l mar te deixá oblidada,
 y lluny de tu va corrent
 l' aygua rodolant que dona
 vida, frescura y ambient.
 Ni arbres tens que 't donen sombra
 ni sombra que 't done alé....
 Planura, y sempre planura,
 desert y sempre desert!
 Assó 't va tocar, cuitada,
 per herencia en l' univers.
 ¡Miserable fanfarrona!
 ¡Pobre herencia fou per cert!
 No sé pas si hi ha res, Castella,
 que sia mes que tu lletg,
 pus que millor que Castella
 ne caldria dirne infern.
 ¡Ay! ¿Per qué, amor meu, hi anares?
 Ja may tal hagueses fet
 de cambiar ricas planadas
 per tristos camps sense rech,
 de cambiar frescas fontetas
 y rius de mansa corrent
 per camps de pols que no mullan
 may las llágrimas del cel!
 Mes ¡ay! no 'm volgueses creurer,
 hi anares per mon torment,
 y allí per pa te donaren
 la mortalla que 't cubreix.

*Castellans los de Castella,
 ¿dels gallegos ¡ay! que 'n feu?*

ROSALÍA CASTRO DE MURGUIA.

LO PALCO NÚMERO 12

A la quarta plana de un diari de gran circulació aparegué un día, baix l' epígrafe de «Casament» aquest anunci per demés atractiu:

ORFANA.—*Lo tutor de una senyoreta d' edat vint anys, bonica, distingida, 10 millions de dot, desitjaria casar la seva pupila ab un senyor distingit de 25 á 40 anys.—No 's desitja fortuna.—Escriure á las inicials W. 37, á la administració del periódich.—No 's tracta ab agencias.*

Inútil dir que desde l' endemá las cartas queyan com una pluja á la direcció anunciada. En un moment s' en reuniren més de cinchcents.

Alguns días després lo viscompte de Castel-Ladèche, un dels cinchcents en qüestió, rebé la següent carta:

«Mólt senyor meu: Los informes que vosté ha tingut á be comunicarme respecte á la seva condició social, gustos, etc., m' han satisfet completament.

»En quant á ma pupila, dech dirli que vejentse mólt rica vol donarse 'l gust, ben extraordinari per cert en aquestos temps, de verificar un matrimoni per amor. Falta sols sapiguer si vosté será del seu gust.

«Jo no li amagaré, no obstant, que la vista de la seva fotografia m' ha semblat que no li era pas desagradable... al contrari!

»Per aquest motiu me determino á prepararli una entrevista ab ella. ¿Vol trobarse lo dimecres, 15 del corrent, al teatro Folies-Fantastiques? Nosaltres ocu-

parém, la meva pupila y jo, 'l palco número 12 y tindrém un especial gust en rébrel entre 'l primer y segon acte.

»Queda de vosté, etc.

»Firmat: W. 37.»

A Castel-Ladèche li va faltar temps per corre al teatro qu' indicava la carta.

—Una butaca d' orquesta! demaná tot esbufegant á la contaduría.

—¿Per avuy?

—No, pel dimecres.

—Ja s' han acabat.

—¿Y are?

—Tot está despatxat pel día que vosté demana.

Quina mala estrella! Lo viscompte insistí. En val No quedava res: ni un miserable asiento fixo.

La reixeta de la contaduría 's tancá sense pietat.

Castel-Ladèche sortí d' allí, consternat.

A la porta del teatro, se li acostava un subjecte.

—¿Falta una butaca d' orquesta?...

—Vagi en nom de Deu!

—Pel dimecres?

—¿Cóm??

Lo subjecte sonrigué de una manera mefistofélica y 's ficá á una entrada. Castel-Ladèche 'l seguí ab un raig d' esperança á l' ánima.

—Una butaca, senyor... primera fila...

—Me la quedo.

—Son vint franchs.

—Ca... ramba!

—No pot ser menos, declará 'l revenedor tornant-se la localitat á la butxaca.

Lo viscompte feu una ganyota, pero acabá per pagar y s' emportá la localitat tot murmurant:

—Encare sort de trobar aquest tipo!

La nit d' aquell dimecres degué ser inscrit en los anys del teatro Folies-Fantastiques.

Aquella sala que no era molt gran, estava plena com un ou. No 's veyan res més que frachs y flors en todas las solapas. Lo municipal de servey tingué d' estarse dret tota la nit per falta de lloch.

Sols un palco 's veyá desert, lo palco número 12 al qual se dirigían ab insistència 'ls gemelos d' aquella multitud de frachs.

Durant l' entreacte los sobredits frachs se disseminaren pels corredors. En los voltants del palco número 12, alló era un formigueig.

Lo segon acte comensá.

Y 'l palco número 12 continuava herméticament tancat!

*
* *

Mentrestant en lo café del teatro en una sala independent una taulada de gent anava buidant bochs y més bochs y devorant montanyas de sanwichs.

Berlingot, l' actor cómic de Folies-Fantastiques, á benefici de qui tenia lloch la representació, presidía paternalment la taula.

—Animo, fills meus, cridava, bebéu, menjéu!... ompliu las butxacas... Jo pago!

—Ja pots ferho, contestavan 'ls seus companys. No n' arregarás poch de cacao ab aquest benefici!

—Quina sort té aquest Berlingot!...

De cop, la dama jove, que ja estava llesta del se-

gon acte, entrá impetuosament en lo café tota esvarada:

—A la platea 's barallan! cridá

—¿Se barallan?

—¡Y de quín modo! Uns tipos de frach que 's clavan cops de bastó... Ningú sab per qué.

—¡Jo sí qu' ho sé! digué tranquilament Berlingot. De tot ne té la culpa 'l palco número 12.

—Pero si no hi ha ningú en aquell palco! exclamá ab extranyesa la dama jove.

—Precisament per aixó!

Y aquell Maquiavel en petit afegí tot lent l' ullet:

—Lo palco número 12 es una martingala de la meva invenció per tenir gent lo día del meu benefici!

Lo que havia rebut Castel-Ladèche no era una carta: era una circular!

MICHEL THIVARS.

UN RESSÓ

—¡A veure si aquest enterro d' en Berenguer tindrem d' anar á Ripoll á cobrarlo!

CONTRAST

Per un gran desert del Africa
 caminava un musulman
 excitat per la cobdicia
 buscant per tot diamants,
 y seguint profundas covas,
 en una d' ellas trobá
 amagat en un recó
 un sach, per cert ben lligat,
 y creyent diamants serian
 que algú s' havia oblidat,
 com lleó sobre sa presa
 á demunt se va tirar;
 deslligá 'l sach desseguida,
 y després d' inspeccionarl'
 digué ab tristesa y ab rabia:
 —¡No son diamants! ¡Es menjá!

Per los mateixos deserts
 al cap de tres ó quatre anys
 caminava 'l mateix árabe.
 pero s' havia extraviat
 de tota la caravana,
 y patia molta fam,
 puig feya dos ó tres dias
 que res havia menjat,
 y buscant, dintre una cova

va trobarhi un petit sach
 y sobre d' ell, famolench
 ab ímpetu 's va llensar,
 y després de contemplarlo
 va di ab amarch desengany
 y ab accent de gran tristesa:
 —¡No es menjá! ¡Son diamants!

JOAN MANÜBENS VIDAL.

UNA SENYORA DEL CORO

—Miri, senyor empresari, ó paga la quinzena ó á lluhir las formas hi tindrà de sortir vostè.

TEATROS LOCALS

TIVOLI.—Continuació de las representacions de *Miss Helyett*, ab sos corresponents plens.

Dimars s' estrená la parodia de la mateixa ab lo titol *Miss Erere*.

Considerant lo difícil que resulta parodiar una obra que gran número de situacions perteneixen de plé al género *bufo*, no podia tréuer-sen gaire més partit. La execució molt esmerada.

NOVETATS.—L' obra de la setmana ha sigut *Mariana*, de D. Joseph Echegaray.

No entrarem á fer un análisis del drama, porque no faríam més que repetir lo judici ja publicat en nostras columnas en lo número 45 corresponent al 17 de Desembre últim á continuació del estreno en Madrid, degut á nostre digne corresponsal.

Basta sols fer constar que *Mariana* ha sigut molt ben rebuda per nostre públich, y que 'l desempe-nyo es excelent á cárrech dels mateixos actors que l' estrenaren.

ELDORADO.—Setmana de beneficis. Per ahí vespre estava anunciat lo de D. Miquel Las Santas, estrenant-se la sarsuela en dos actes *Castillos en el aire*. Ne parlarém en lo número próxim.

CALVO-VICO.—Aquesta si que es ben ensopcgada. La entrada á 25 céntims té una sugestió extraor-

dinaria. Y si per un ral pot veurers un *Rey que rabió* com lo que allí 's fá, creguin que la sugestió puja de punt. Lo conjunt es molt acceptable, distingintshi extraordinariament la Srta. Carme Miguel, de la que ja tenim dit que es una artista de lo millor ret que corra.

No descuydi la empresa de posar alguna pessa valenciana, que 'l favor del públich anirá creixent si aquest pot apreciar á la companyia en lo género que tant be cultiva.

CIRCO ECUESTRE.—A més dels notables artistas Ostara Wasingtons y dels velocipedistas Buller y Rider, ha vingunt á reforsar tant escullida companyia lo clown Pinta, que es una especialitat en son género.

En vritat que 'ls programas de la casa resultan variats á cada punt.

LABRUGUERA.

PRENENT LAS AYGAS

Al darrera d' un *amant*
 va la senyora Ramona
 de Madrid á Barcelona,
 de Reus á Sant Sebastián
 y 'l seu *sengo*... va pagant.

LA NIT DE SANT JOAN

Miréu, miréu las fogueras
 qu' omplan l' espay de claror,
 mentres los cohets y piulas
 alsantse fan gran soroll.
 Miréu, miréu la quitxalla
 com salta eridant ab goig,
 sentintne cruxir la fusta
 que 'l foch redueix á carbó.
 Miréu, miréu, fadrinetas,
 vostres volguts aymadors
 cercant joyosós parella
 ab lo cor plé d' il lusions...
 ¡Oh nit de Sant Joan dolça!
 cada any me dons un trastoru,
 puig ets lo mirall 'hont miro
 de ma juventut los goigs.
 Miro lo que vaig fé un dia
 qu' era més que are ditjós,
 puig era en la edat aquella
 qu' en re 's pensa, pensant molt.
 Quí pogués per una estona
 tornar á ser lo que fou,
 per divertir-se altre volta
 donant així expansió 'l cor.
 Mes, ¡ay! del tot impossible
 es lo que demano jo.
 Divertiuvos, doncelletas,

divertiuvos molt, minyons,
mentres mon llavi murmura,
fervorós una oració...

¡Llàstima qu' en eixa vida
no poguém serhi dos cops!

JOAN TARRÉ Y R.

CALDAS DE MONTBUY. —En lo teatro del Cassino del Centro, hi actúa una companyia de sarsuela, que ha sigut bastant ben rebuda.

Diumenge passat se representaren tres sarsuelas castellanas que agradaren molt, en las que 'l públich feu repetir casi tots los números de música. ¡A veurer si 's recordarán del repertori català! M' han assegurat que si.

G. X.

TARRAGONA. —Dimars dia 13, donà una funció en lo teatro Principal de aquesta ciutat, la companyia del Romea, posant en escena la celebrada comedia de don Joseph M.ª Pous, *Viva 'l dicorei*, que 'l públich aplaudi ab entussiasme los principals passatges de la obra.

Per fi de festa se posà en escena lo bonich sainete de D. Emili Vilanova, *L' ase del Hortolà*, que fou molt aplaudit.

F. R.

MASNOU. —En nostra vila s' està formant una companyia dramática, d' aficionats, dirigida per lo intel·ligent y simpàtic jove, don Marcelino Ballester, la qual té en estudi alguna de las obras de nostres poetes més celebrats.

De dita companyia ne forman part, á més de varis de la població, los joves Srs. J. Rosés, M. Pou y E. Matas, coneguts ja de nostre públich.

Esperém veure aquesta companyia del tot formada é inaugurada pera poder admirarla.

Rebin per endevant nostre aplauso per l' afició que tenen al art dramàtic y especialment á las obras catalanas.

J. P.

REUS. —Desde ma última correspondencia, las obras representadas en lo teatro Fortuny, han sigut: *Lo joeh dels disbarats*, que per estar plena d' aculits tota la comedia, lográ sostenir y sens parar la hilaritat de la concurrencia.

Lo mohiment continuu, *L' última voluntat*, *La pubilla del Vallés* y *A mitj cami*, obtingueren un bon éxit.

En quant al quadret cómic *¿Qui... compra maduixas?*, compreném que á Barcelona hagi merescut los honors de ser posat 84 vegadas en escena perque 'ls personatjes son fidelment copiats del natural; pero en eixa, primerament per no ser la localitat propia y per altrás causas, ha distat molt de tenir l' acceptació de Barcelona.

A petició de molts abonats s' ha donat la segona representació de la comedia *La vocació*, una de las més predilectes de nostre públich; en la que sobressurt d' una manera notable la simpática y aplaudida actriu jove Sra. Clemente (A).

L' Agulla, drama del malogrado en Pelay y Briz, estreno en aquesta ciutat, alcanzá un resultat satisfactori. No detallarém l' argument ja que es conegut de Lo TEA-

TRO REGIONAL, solament dirém que 'l tema *Qui á ferro mala á ferro mort*, está ben desenvololat y d' una original manera.

La companyia ha donat duas funcions á Tarragona, en los dias que te per descans.

LL. S. C.

LO PRIMER BÉS

Per probar si de veras m' estimava,
vaig demanarli un bés:
y sens' posá á mon prech ni un sol obstacle,
me 'l concedí al moment.

Al juntá ab los seus mos ardents llabis,
sentí un pler tan inmens,
qu' enardit per lo foch que m' abrasava,
n' hi hauria fet cent.

Mes, notant que restava ella impassible
sense commourers gens,
allavors compregui jo que, al besarla,
no vareig se 'l primer.

GUILLÉM TORRES.

Tal com esperavam, la noticia de que próxima-ment publicarém en lo folletí lo drama en tres actes, *Las joyas de la Roser*, ha tingut molt bona acullida rebent per aquest motiu bon número de felicitacions que agrañim de cor.

Contestant á las preguntas que, referent al particular se 'ns han fet, participém que la pessa que actualment s' està repartint acabarà en lo próxim número, y en lo següent començarà la publicació de dita obra.

Referent á la próxima publicació del preciós drama *Las joyas de la Roser*, preguém á nostres lectors fixin l' atenció en las condiciones extraordinariament económicas de nostre periódich. La publicació de tal drama n' es un dato. La obra quedarà repartida en deu números. Un cop terminada se vendrá al seu preu de 2 pessetas. De manera que per la meytat del seu preu se tindrà la obra, quedant reduhit á zero lo cost del periódich.

Pera demá dissapte y al endemá diumenge, están anunciats en lo teatro Tivoli dos concerts per la Societat Euterpe. Per la diada y lo escullit dels programas no es aventurat assegurar que 's veurán correguts.

Ab motiu de las representacions del drama *Mariana*, vingué á aquesta ciutat son autor, D. Joseph Echegaray.

Avuy deu tenir lloch en lo teatro Circo Español, lo benefici del estudiós galan D. Joseph Fages.

Lo programa es escullidíssim, compost del drama tràgich de D. Frederich Soler, *Barba Roja*, estreno de una pessa original de nostre colaborador D. Joan Tarré ab lo títol *Després de la kermesse* y acabarà la funció ab la bonica comedia en un acte, de don Courat Colomé. *La guerra á casa*.

Lò conegut arxiver de teatros, D. Francisco Pérez y Pol, ha publicat la quarta edició de la bonica pessa, *La cuestió son cuartos*, que feya molt temps estava agotada.

Lo día 17 del actual, la Juventut Catalana, societat que dona las sevas lluhidas reunions en lo local del *Centre Catalá*, va celebrar la vetllada inaugural del any corrent d'una manera espléndida. La sala d'actes de la Societat, estava vistosamente adornada y la concurrencia, qu'era molt lluhida, l'omplia fins á bessar.

Prengueren part en l'escullit programa la senyoreta Vigó y los Srs. Monfort, Estrada, Batlle, Calsals, Badía, Felisart, Ibarguren, Maire, Miralles, Caballo, Imbert y Maymí, cumplint airosament y essent molt aplaudits.

Terminá la vetlla ab un *lunch*, en obsequi als artistes que hi prengueren part.

Hem rebut l'exemplar de la pessa *Lluna de fel ó Las festas del centenari*, de quín estreno donarem compte á son degut temps, faltantnos sols afegir que trobem millor aplicat ara lo primer títol y no lo segon qu'es ab lo que 's doná á conèixer.

Gracias per l'envío.

També hem rebut l'exemplar de *Lo cos del delictu*, comedia en dos actes de don M. Figuerola Aldrofeu, estrenada ab molt éxit en lo teatro Novetats.

Gracias igualment.

Devant d'una escullida y numerosa concurrencia va representarse en la Societat «Tertulia Serra» lo diumenge passat, la divertidíssima humorada *Fintura fi de sigle*, dels Srs. Guasch y Dalmases, estrenada ab brillant éxit en lo teatro Romea y publicada últimament en nostre folletí.

Lo desempenyo que obtingué fou per demés satisfactori, puig la Srta. Caparó doná notable relleu al personatge á ella confiat, y 'ls Srs. Figueras y Ortiga, interpretaren ab sombra sos respectius papers de vell vert y pintor, obtenint merescuts aplausos.

Lo retrato ab cap de bulto, construït en los tallers de «El Ingenio», y necessari pera representar aquesta divertida humorada, resulta d'un gran efecte, mantenint la ilusió dels espectadors.

En lo número pròxim publicarem la Convocatoria y Bases del Séptim Concurs literari, que celebrarà Lo TEATRO REGIONAL.

Lo dissapte prop-passat morí sense precedir malaltia, nostre amich lo jove y entussiasta catalanista D. Ramon Sanllehy.

En Sanllehy havia pertenescut al *Centre Catalá*, de Barcelona y havia estat també redactor del diari *La Renaixensa*.

Va ser un dels més poderosos impulsors del cisma

que en lo catalanisme produhí la fundació de *La Lliga de Catalunya*, y era un dels més fermes sostenedors de la Societat esmentada. Com á pesar d'aixó possehia excelents qualitats de caràcter, era volgut de tothom y la seva prematura mort ha sigut molt sentida.

A la cerimònia del enterró, que tingué lloch á la tarde del darrer diumenge hi van acudir en gran número los amichs del finat, uns del *Centre Catalá* y altres de *La Lliga*.

Acompanyém á la familia en son just dolor, y sentim la pérdua del amich.

AVIS

Se repeteix per segona y última vegada lo present avis per ésser poch los que faltan per completar lo número de coleccionistas.

Havent aumentat en poch temps de un modo considerable lo tiratje d'aquest periódich y, per lo tant lo número de favoreixedors, y desitjant alguns d'ells, segons indicacions fetas, se 'ls faciliti medi pera obtenir la collecció complerta desde 'l número 1, hem pres lo següent acort:

Pocas son las colleccions que quedan y sols podem destinarné vint per aquest objecte, y serán concedidas d'aquest modo: als vint senyors que primer se presentin á inscriurers á l'Administració del periódich, se 'ls repartirà la collecció á rahó de cinch números setmanals, al preu corrent de deu céntims número. Las obras publicadas las anirán rebent encuadernadas. Com á garantia, al acte de inscriurers deuen quedar-se los deu primers números y los següents se 'ls repartirán á domicili si aixís ho sollicitan.

DOLORA

Per voler aixamplá 'l camp de la ciencia donantli vritats novas, Galiléu
va veurers perseguit sense clemencia,
tractat de boig, pertorbador y atéu.

Y á un *quidam* com n'hi ha molts, un rutinari
que formas novas á lo antich sols dant
d'insustancials volúms ompla un armari,
per sabi 'l tenen, erudit y gran.

JORDI MONTSERRAT.

SONET

La cuestió son cuartos.

—¿Dius, noya, que jo soch molt calàvera;
y que per xó no vol la teva mare
que ab mi parlis, ni 'm fassís bona cara,
y menos que ballém com temps enrera?
Buéno, bueno; esta bé; mes considera
que casat no faré lo que faig are
(que total no es pas res, si bé 's repara),
y si deixant ta mare la fatlera
de mirar si jo sempre fumo puros,
ó si bech, ó si ab'altras faig brometa
ab mi 't casas, may més tindrás apuros
puig per Nadal vaig treure una rifeta...

—¿Molt grossa?

—Sí, bastant, dotze mil duros...

—Donchs si es aixís, la boda es cosa feta.

ISIDOR MARTÍNEZ.

XARADA

Va ser un *lu* molt curiós:
 estava prenent un *dos*
 un xicot de *tot*, molt burro;
 quan s'hi acostà un altre, curro,
 y, per cert, bastant graciós,
 que venia de la plasa
 tot caminant ab catxassa
 carregat ab dos cistells
 plens de sebas, cols y alls vells
 y ademés una carbassa.
 Se li acostà pel darrera,
 agafa un *invers-tercera*
 de los que duya al cabàs,
 lo va focar per detras
 y continuà sa carrera.
 Lector, no 's sapiga mal
 que s'acabí, no es casual
 que no tingui gens de solta,
 ja procuraré altra volta
 que resulti mes formal.

MANEL ESPUNYA.

TARJETA

CAROLINA LLUCH DE BUSI.

RIPOLLET.

Combinar los noms de vuit carrers de Barcelona.

ROSSENDO COLL.

GEROGLIFICH

O
ORDI I

ARMANDO DE DORDA.

Las soluciones en lo próxim número.

PENSADAS

Premiadas ab 29 pessetas

ÚLTIMA INSERCCO

Ja veurán de quin modo mes fácil y sense gastar diners se pot treure la rifa.

En un *sobre* perfectament tancat y lacrat hi ha una papeleta ab un número, una xifra.

Quin número es? Aixó es lo qu' es té d' acertar.

Vetaquí la pensada.

En la quarta plana de las cubertas hi ha una papeleta. Se la miran bé, pensan un número, li escriuen y desseguit á depositarla al bussó del periódich. ¡Que á l' endemà, ó al cap de poch rato, lo pensament furga ab que 'l número enviat no es lo de la sort! No amohinar-se, van á veurer si encara queden números y poden repetir la operació tantas vegadas com vulguin. Totas las papeletas entran en sort.

No cal que diguin. La operació es ben senzilla.

Perque vagin mes segurs els confiarem que 'l número tancat se compon de quatre digits, ni mes ni menos.

Aquesta operació pot repetir-se per última vegada ab lo present número. Tal com ja indica la papeleta hi ha sols de temps pera l' envió fins al dimars próxim dia 27. Las papeletas que vinguin passat aquest dia no entrarán en sort. En lo de dissapte 1 de Juliol, publicarem lo número del sobre y tots los que haurán sigut premiats.

AVIS

Tots quantis envihin las soluciones de tots los Enigmas de aquest número tindran de regalo una obra dramática per lo qual s' estableixen las següents condicions: s' admeterán las soluciones desde la sortida del número fins á las cinch de la tarde del dilluns próxim. Cada *plech*, contenint ditas soluciones, se li donará lo número de orde de sa presentació. A las set de la tarde de dit dilluns se verificará un sorteig y lo *plech* qual número resulti premiat, aquell haurá obtingut lo premi.

Cada *plech* deu anar acompanyat de unas cubertas d' aquest número. Los *plechs* deuen depositarse en lo bussó del periódich.

Soluciones als Enigmas insertats en lo núm. 71

Xarada.—Cap-de-vi-la.

Tarjeta.—Sant Jordi mata l' aranya.

Mudansa.—Marta-Maria.

Geroglífich I.—Hi han homes bons y dolents.

II.—Home petit, dona gran.

Frase feta.—Matalassé.

Ningú va presentar las soluciones exactes

Correspondencia

Un sabí, Agustí Raga, Jaume Trias, Un de Capellades, N. T. N., Capgirells, Cantalavella, Joseph Sala, Artur Canals, Un carboné, Juli Torres, Celestí Frigola, Lladiv Atladiv, M. Sanalp Puntí, Oinotna Atlaliv, Esoj Alvi, Martí Vilarregut, Jaume T., Jolisvert, Un corneti, P. P. P., Cló y Mariano Rufi: no va prof be lo d' aquesta setmana.

Peix Petit, L. C. Cals, Josep Torelló, Rossendo Coll, Un Pelut, Joan del Portalet, B. Rujaca, J. Vidal, Joseph Grau Llanas, Jordi Mari Codina, P. Rovellat, A. P. C., Vicentet, Pal-Mada, C. Miquel, Joseph M.ª Feliu y Joaquim Oller: anirà alguna cosa.

Joseph Ollerola, practiquis que te disposició.—Jordi Trulls, consideri que no 'l lleigeix vosté sol.—N. O. Quintana, admesa.—Narcís Finestra, prengui la fresca, ne treur més profit qu' escribint aquets versos. Artur Canals, vosté no millora.—Noy de Pradés, en cartera.—Manuel Espunya, veurém.—Joan Navarro cada treball deu anar en full apart.—Joseph Escach y V., a gún lo que demanà, al senyor Alsina.—Nomas Snop, més concre: posar anira.—Bonavagué, vol dir que 's ben seu?—Martí Genis, anirà retocat.—Jaume Güell, anirà com de costum sense dedicatòria.—En Satrilleras, per cert que a l' article hi falta *amaniment*.—Manuel Segaria, veurém de complaurel.—Joan C. Martí, tenim molt per l' estil, se reneti l' envió.—Anton Puyal, probablement anirà.—Joseph Alemany Borrás, es molt llarga, veurém de publicarla.—Joan Roca es poch.—Lluís Salvador, alguna.—J. Conangla y Fontaülles, tart y massa llarga.—A. Busquets y Punset, no 'ns satisfia prou.—Sisquet del full, anirà, gracias en son nom.—Salvador Borrut y Solé, veurém en altra cosa.—Joan C. Martí, rebut conforme y servit, anirà l' intringulis.—Hostafranquí, anirà.—Alfredo P. P., tenim cosa molt semblant.

PRIMER PREMI

60 rals

al primer que acerti lo número tancat.

DOS SEGONS PREMIS

10 rals

á cada un dels dos números que se aproximín mes al exacte dintre 'l miler.

CUATRE TERCERS PREMIS

4 rals

á cada un dels quatre números que segueixin en aproximació dintre 'l miler.

DEU CUARTS PREMIS

2 rals

á cada un dels deu números que segueixen en aproximació dintre 'l miler.

Que ben contat veurán que dona un resultat de 116 RALS, cantitat gens despreciable.

Lo *sobre* ó *plech* que tanca lo número que deu acertarse, se troba en aquesta Administració á disposició del que vulgui veurel y ferhi las contrasenyas que tingui per convenient.

En cas de que més d' un acertés lo número exacte, lo que arribi segon se 'n emportará los dos segons premis y lo tercer los quatre tercers.

A omplir papeletas y á enviarlas aviat. A veurer si s' emportan los disset premis.

Imp. Muntaner, 40.—BARCELONA.